

3.12.2010

Sámi kulturárbbi suoji ferte buoridit

Sámedikki 3.12. lágidan semináras Levis ságastallui sámi kulturárbbi suoji dárbbuin. Semináras bođii ovdan, ahte sáme kultuvrra suoji buorideapmi gáibida lasi resurssaid ja rávvagiid.

Seminára rahpan sámedikki ealáhus- ja vuoigatvuodálávdegotti várreságajodiheaddji Heikki Paltto mitalii sáme giela ja ealáhusaid gaskavuodas. ”Sáme giela ja sáme ealáhusaid boahhtevuohta laktásit oktii. Almmá fámoláš sáme ealáhusaid sáme giella hedjona”. Sámedikki ságajodiheaddji Klemetti Näkkäljärvi hálai sámiid ávnnahis kulturárbbi suodjaleami dilis Suomas ja sámedikkiid gaskasaš ovttasbarggus. Ságajodiheaddji Näkkäljärvi lohpidii lávga ovttasbarggu sámi álbmotservošiin sáme kultuvrra sajádaga buorideapmin. ” Mii, sámediggi ja dáiddarat ja duojarat galggašeimmet čohkket fámuid oktasaš sáme kulturpolitihkalaš prográmma ráhkadeapmái. Sámediggi lágida giđdat 2011 oktasaš čohkkima sámiid kultur- ja dáiddaserviiguin. Čohkkimis lea dárkkuhus ovttas válmmaštallat evttohusaid sámeskultuvrra suoji buorideapmin. Sáme kultuvrra suoji buorideapmi gáibida lasi resurssaid ja vuoigatvuodalaš suoji ovddideami”

Sámemusea Siidda, sámi álbmotmusea, hoavda Tarmo Jomppanen giedahalai ságastis sámi materiálalaš kulturárbbi suodjaleami dárbbuid. ”Museadoaimma ja sámi materiálalaš kultuvrralaš suoji ovddideami sihkkarastima várás Suoma museain leahkki sámečoakkáldagaid galggašii oazžut sámeservoša bálvalussii ja čoakkáldagaid galggašii oazžut almmolaččat oidnosii. Čuovvovaš ráđdehusáigodahki galgá ásahtit ulbmilin Sámemusea Siidda viiddideami ja dan ruhtadeami sihkkarastima. ”

Sámi Duođji rs ságajodiheaddji Rauna Triumf mitalii duođi kultuvrralaš mearkašumis ja duođi doarjjadárbbuin. ”Duođji lea eallinvuohki, sámi sosiálalaš vuogádaga oassi, mainna bajásšaddojuvvo ja ohppojuvvo. Duođji lea sámiid kollektiivvalaš opmodat ja dat ovdanbukta sáme kultuvrra hojisttalaš jurddašeami, mas buot váikkuhit buot áššiide. Lea váidalahtti, ahte Sámi Duođji sajádat ii leat doarvái buorre skuvlemis ja servodagas. Sámi Duođji sihkkarastin eaktuda lasi resurssaid ja duođi skuvlema ovddideami sámi vuolggasajiin. Lassin háliidan giitit sámedikki ja sámedikki ságajodiheaddji Sámi Duođji dárbbuid fuopmášeamis”.

Juoigi, sámedikki stivrra lahttu Petra Magga-Vars mitalii luođi mearkašumis sihke sániiguin ja juoigamiin: ” Luohti govve sáme kultuvrra. Luođi sisdoaluin sáhtta čielgasit oaidnit báikkálaš kultuvrra iešvuodaid ja oahppat máttarvánhemiid historjjás. Luođi sajádat ii Suomas leat doarvái buorre. Luohti dárbbasa eanet doarjaga, resurserema ja oidnoma olles Suomas. Skuvllat galggašedje váldit luođi oahppalánaid oassin vuoi luođis boahhtá servodaga lunddolaš oassi.”

Seminára sáddii nana signála oahpahus- ja kulturministeriijai, sámediggái ja sámi oahpahusguovddáži sámeduođi oahpaha ovddidandárbbuin. Sámi oahpahusguovddáža sámeduođi oahpahus ii bálval sáme kultuvrra dárbbuid, go oahpahus lágiduvvo suomelaš kultuvrra vuolggasajiin. Seminára gávnnašii, ahte skuvlla oahpaha galgá nuppástuhttit nu, ahte oahpahus hovkkahallá maiddá sámenuoraid.

Kulturministtar Wallin sáddii čálalaš dearvvahusa seminárai. Girdinstreaika esttii kultur- ja valástalanministara mátkki Levii. Ministtar Wallin mitalii diehtit Suomas ássi ruotagielat olmmožin makkár lea eallit giellavehádaškan. Iežan duogáža dihte sáhtán bures govahallat mo din mielas orru, go bealuštehket iežadet vuoigatvuodaid. Ministtar Wallin čálii leat erenomáš ilolaš das, ahte sáme-

nuorat leat nu aktiivvalaččat sáme kultuvrra gáhttemis ja ovddideamis. ”Ráđdehusa boahte jagi bušehtti gullá maiddái sáme gielat oahppamateriálamearreruđa bajideapmi. Lasáhusain máinnašuvvo, ahte sáme gielat oahppamateriálaruđain galgá čujuhit doarvái ruđaid maiddái nuortalaš- ja anáraš gielat oahppagirjiide.”, Wallin čálii.

Lassidiedut: Ságajodiheaddji Näkkäljärvi (050-5242109)

Seminára ságajodiheaddji Aslak Paltto (+358405620354)

www.samediggi.fi